

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/510/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912201989
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6912201989.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Advokátska kancelária so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843 proti odporkyni Z. J., nar. XX. X.. XXXX, trvale bytom J., J. XXX, t. č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou Oľgou Mlynarčíkovou, tajomníčkou informačného centra Okresného súdu Zvolen, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova č. 9, IČO: 42 260 086, v konaní právne zastúpeného HKP Legal, s. r. o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 6, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 3.127,16 EUR s príslušenstvom, na odvolanie vedľajšieho účastníka na strane odporkyne proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 6C/59/2012-58 zo dňa 22. 8. 2012, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania nepriznal, m e n í tak, že navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 309,12 EUR k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, do troch dní.

Vo zvyšnej časti zostáva uznesenie okresného súdu nedotknuté

Navrhovateľ n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd odvolaním napadnutým uznesením konanie o návrhu navrhovateľa o zaplatenie 3.127,16 EUR s príslušenstvom zastavil a navrhovateľovi vrátil časť zaplateného súdneho poplatku vo výške 180,87 EUR cestou príslušného daňového úradu. Ďalej vyslovil, že účastníci konania nemajú právo na náhradu trov konania. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uznesenia súd uviedol, že navrhovateľ sa voči odporkyni domáhal zaplatenia sumy 3.127,16 EUR s príslušenstvom z titulu nesplnenia záväzkov zo zmluvy, ktorú uzatvorila odporkyňa s právnym predchodcom navrhovateľa. Pred začatím pojednávania vo veci samej navrhovateľ zoberal návrh v plnom rozsahu späť, navrhol konanie zastaviť a vrátiť časť zaplateného súdneho poplatku. Na základe uvedeného, zohľadňujúc dispozičné oprávnenie navrhovateľa so svojim návrhom, okresný súd konanie zastavil a v zmysle § 11 ods. 3, 4 a 6 zákona č. 71/1992 Zb. rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku navrhovateľovi. O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne uplatnené trovy konania nepriznal z dôvodu, že tieto nepovažoval za účelne vynaložené. Vychádzal pritom z toho, že vedľajší účastník na strane odporkyne ako organizácia založená na ochranu práv spotrebiteľa musí byť sám schopný poskytnúť právnu pomoc v spotrebiteľských veciach. Konštatoval, že vedľajší účastník vstupuje do konaní hromadne, bez ohľadu na stav konaní a rovnako bez toho, aby mal o skutkovom stave v jednotlivých konaniach znalosti, jeho podania sú zhodné s podaniami v iných veciach a môžu byť generované aj automatizovane. Ak potom vedľajší účastník požiadal v rámci svojho ústavného práva o pomoc advokáta na spísanie vzorového podania, ktoré mienil len následne modifikovať v časti označenia súdu, účastníkov konania a spisovej

značky a naďalej byť právne zastúpený, ide o postup síce možný, avšak zjavne neúčelný. Vzhľadom na uvedené dôvody okresný súd trovy uplatnené vedľajším účastníkom (za 2 úkony právnej služby) tomuto nepriznal. Keďže odporkyňa si náhradu trov konania neuplatnila a navrhovateľ zastavenie konania zaviniť, okresný súd s poukazom na § 146 ods. 2 a § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku žiadnemu z účastníkov konania právo na náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu podal vedľajší účastník na strane odporkyne v zákonnej lehote odvolanie, z obsahu ktorého vyplýva, že napadol výrok, ktorým mu okresný súd nepriznal náhradu trov prvostupňového konania, predstavujúcich náhradu trov právneho zastúpenia. Uviedol, že do konania vstúpil oznámením, ktorým zároveň vzniesol námietku premlčania, pričom relevantne právne argumentoval, v dôsledku čoho táto skutočnosť viedla k zamietnutiu návrhu na začatie konania. Námietka premlčania pritom nebola daná zo strany hlavného účastníka konania a nemohla byť daná ani zo strany súdu. Námietka premlčania je právnou námietkou vyplývajúcou z hmotnoprávných predpisov a bez právneho posúdenia veci a bez samotného vznesenia námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť na ňu zo strany súdu prihliadnuté. Je teda pravdepodobné, že odporkyňa by bola v konaní neúspešná ako boli neúspešní mnohí ďalší spotrebiteľia, od ktorých navrhovateľ vymáhal premlčaná nároky. Možnosť právnej ochrany spotrebiteľa determinoval svojim postupom výlučne navrhovateľ. Vedľajší účastník považuje za odporujúce zásade rovnosti podmienok v súdnom procese a zásade spravodlivosti súdneho procesu, aby navrhovateľovi so silným ekonomickým postavením, ktorý žaluje spotrebiteľov často žijúcich na hranici existenčného minima, o zaplatenie premlčaných záväzkov, väčšinou z neplatných spotrebiteľských zmlúv, súd priznával v týchto súdnych konaniach s rovnakým kauzálnym základom právo na náhradu trov právneho zastúpenia a občianskemu združeniu pôsobiacemu v nepodnikateľskej sfére a konajúcemu výlučne na prospech spotrebiteľa, ktoré nemá a zväčša si ani nemôže dovoliť právneho zástupcu, právo na náhradu trov konania nepriznal a tým mu odňal základné procesné právo na zastúpenie advokátom. Je zrejme, že spotrebiteľské združenie si nemôže na vlastné náklady dovoliť realizovať kvalifikovanú ochranu práv spotrebiteľa v súdnom procese, v ktorom si navrhovateľ pri uplatňovaní svojich hromadných zjavne neodôvodnených a premlčaných nárokov a pri podávaní formulárových žalôb v plnom rozsahu uplatňuje svoje základné právo na advokáta. Nepriznaním náhrady trov konania by súd priamo poprel rovnosť podmienok v súdnom konaní a zasiahol aj do procesných práv vedľajšieho účastníka konania garantovaných v ust. § 93 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, keď je nepochybné, že odporkyňa bola, vďaka vznesenej námietke premlčania zo strany vedľajšieho účastníka, v konaní plne úspešná. Advokátovi nemôže byť na ujmu postup, ak z formálnej stránky upravuje každé svoje podanie podobne, a tiež mu nemôže byť na ujmu, keď na podobnú situáciu používa podobnú, prípadne až takmer identickú právnu argumentáciu. Zdôraznil, že treba mať na zreteli, že aj príprava vzoru právnej argumentácie si vyžaduje odbornú znalosť a čas na prípravu. Vedľajší účastník je občianskym združením založeným za účelom kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. Prejednávaná vec je pritom typickým spotrebiteľským sporom. Článkom 169 Zmluvy o fungovaní EÚ sa únii ukladá zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov, ako aj podporovať právo spotrebiteľov na informácie a na vytváranie združení na ochranu ich záujmov. Výklad, ktorý by z uplatňovania práv vedľajšieho účastníka vylúčil možnosť dať sa právne zastúpiť, je absurdný - odporujúci zákonom SR a predpisom EÚ, nakoľko pri jeho aplikovaní by nebolo možné prostredníctvom združenia riadne, účelne a efektívne chrániť práva spotrebiteľov. Na základe uvedeného odvolateľ odvolaciemu súdu navrhol napadnutý výrok uznesenia okresného súdu zmeniť tak, že navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania alebo zrušiť a vrátiť v uvedenom rozsahu vec okresnému súdu na ďalšie konanie. V prípade ak by sa dovolací súd stotožnil s názorom okresného súdu o tom, že združeniu na ochranu spotrebiteľa nepatrí právo na náhradu trov konania, odvolateľ požiadal o prerušenie konania a predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru EÚ.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka na strane odporkyne uviedol, že v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd prizná úspešnému účastníkovi náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. V danom prípade sa však o účelné trovy konania nejedná, keď vedľajší účastník nevykonal úkony nevyhnutné pre úspech odporkyne vo veci a vykonanie uvedených právnych služieb nemalo na rozhodnutie súdu žiadny vplyv. Právne zastúpenie združenia na ochranu spotrebiteľa je nehospodárne a neúčelné, keď uvedené združenie samo seba prezentuje za inštitúciu spôsobilú na ochranu práv spotrebiteľa v súdnom konaní. Na uvedenú nehospodárnosť okresný súd správne prihliadol, preto v súlade so zákonom vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania nepriznal. Spolu s vyjadrením si navrhovateľ uplatnil trovy odvolacieho konania v sume 81,86 EUR.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O. s. p.“), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, a to z dôvodu, že neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 O. s. p.), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 O. s. p.). Odvolaním nenapadnuté výroky uznesenia okresného súdu o zrušení platobného rozkazu, zastavení konania, o vrátení časti zaplateného súdneho poplatku navrhovateľovi a o trovách konania účastníkov konania zostali nedotknuté (§ 206 ods. 2 O. s. p.).

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Pre správne rozhodnutie v tomto konaní je preto potrebné primárne zodpovedať na otázky, či Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova č. 9, IČO: 42 260 086 (resp. vo všeobecnosti akýkoľvek subjekt, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia).

Z ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 2 O. s. p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie (ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené s účinnosťou od 15. 10. 2008 zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky 10a uvedenej v tomto ustanovení) považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže ustanovenie § 93 ods. 2 O. s. p. je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k ustanoveniu § 93 ods. 1 O. s. p. špeciálnym ustanovením, možno vyvodíť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p., ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania.

Z ustanovenia § 93 ods. 4 O. s. p. vyplýva, že: „V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.“

Z citovaných ustanovení jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova č. 9, IČO: 42 260 086 má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa), pričom nemusí preukazovať „právny záujem na jeho výsledku“, pretože (ako už bolo uvedené vyššie) možnosť aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa) mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p.. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O. s. p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodíť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

V tomto prípade došlo k zastaveniu konania preto, že navrhovateľ vzal návrh v celom rozsahu späť, bez toho, aby uviedol konkrétny dôvod. Odvolací súd však preskúmaním súdneho spisu zistil, že k späťvzatiu

návrhu došlo až po tom, čo bolo navrhovateľovi doručené podanie vedľajšieho účastníka na strane odporkyne obsahujúce námietku premlčania, ktorá skutočnosť navyše vyplýva aj z obsahu späťvzatia návrhu na začatie konania, kde navrhovateľ okrem toho, že zobral návrh na začatie konania späť, podstatnú časť svojho vyjadrenia venoval posúdeniu účelnosti vstupu do konania a úkonov vedľajšieho účastníka.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p., žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak bolo konanie zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 O. s. p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že ak došlo k zastaveniu konania, v zásade žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Možnosť, aby niektorému z účastníkov konania bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania nastáva až vtedy, ak sú v danom prípade zastavenia konania splnené podmienky uvedené v ustanovení § 146 ods. 2 O. s. p.. Ustanovenie druhého odseku § 146 O. s. p. je v pomere k prvému odseku špeciálnou úpravou a preto súd, ktorý o trovách konania rozhoduje, musí v prvom rade skúmať existenciu procesných podmienok uvedených v druhom odseku citovaného ustanovenia a v prípade, ak zistí existenciu týchto podmienok, musí o trovách konania rozhodnúť podľa druhého odseku, teda musí uložiť niektorému z účastníkov konania povinnosť nahradiť trovy konania (ak účelne vynaložené trovy konania vznikli a ak boli riadne uplatnené).

Ustanovenie § 146 ods. 2 O. s. p. ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie v zmysle tohto ustanovenia je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska. Preto, ak v tomto prípade vzal navrhovateľ návrh voči odporcovi v celom rozsahu späť bez toho, aby uviedol konkrétny dôvod, pričom z obsahu spisu možno vyvodit', že tak urobil z dôvodu, že akceptoval námietku premlčania, ktorú voči uplatňovanému nároku vzniesol vedľajší účastník, možno konštatovať len jediný záver a to, že predmetný návrh navrhovateľa bol podaný (objektívne) nedôvodne a že k jeho späťvzatiu došlo v dôsledku jeho procesného zavinenia. Preto podľa prvej vety § 146 ods. 2 O. s. p. boli splnené podmienky na to, aby bol navrhovateľ zaviazaný nahradiť odporkyňu a (z vyššie uvedených dôvodov) i vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania v prípade, že si odporkyňa a vedľajší účastník trovy konania uplatnili a tieto boli účelne vynaložené.

Odporkyňu, ktorá si nárok na náhradu trov konania neuplatnila a ani jej žiadne trovy konania nevznikli, z tohto dôvodu nebolo možné náhradu trov konania priznať. Vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne rozhodol okresný súd tak, že tomuto náhradu trov konania nepriznal, a to z dôvodu, že trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka nepovažoval za účelne vynaložené. Konštatoval pritom, že vedľajší účastník na strane odporkyne ako organizácia založená na ochranu spotrebiteľov musí byť sám schopný poskytnúť právnu pomoc v spotrebiteľských veciach, do konaní vstupuje hromadne bez znalosti prejednávanej veci, jeho podania sú zhodné s podaniami v iných veciach a môžu byť generované automatizovane, po tom, čo vedľajšiemu účastníkovi vzorové podanie vypracoval advokát. Vzhľadom na uvedené dôvody okresný súd trovy uplatnené vedľajším účastníkom (za 2 úkony právnej služby) tomuto nepriznal.

S nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi sa však odvolací súd nemohol stotožniť, keď tieto považoval za účelne vynaložené.

Účelnosť trov právneho zastúpenia potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva v súdnom konaní je potrebné posudzovať z hľadiska, či boli tieto trovy vynaložené na úkony, ktoré mali reálny vplyv na výsledok súdneho konania, prihliada sa na obsah uvedených úkonov (z hľadiska ich skutkovej a právnej náročnosti) ako aj na skutočnosť, či právnym zastúpením a následným uplatňovaním jeho trov vzhľadom k osobitostiam niektorých sporov a účastníkov konania celkom zjavne nedochádza k zneužívaniu práva na zastúpenie advokátom.

Ako už bolo uvedené vyššie, aj keď to navrhovateľ v späťvzatií svojho návrhu výslovne neuviedol, návrh na začatie konania vzal späť z dôvodu, že akceptoval námietku premlčania, ktorú voči uplatňovanému nároku vzniesol vedľajší účastník na strane odporkyne. Pokiaľ si potom vedľajší účastník uplatnil právo na náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie

zastúpenia a písomné podanie na súd, v ktorom bola námietka premlčania vznesená), uvedené úkony možno považovať za účelné z hľadiska toho, že ich vynaložením vedľajší účastník sledoval a priamo realizoval ochranu práv odporkyne proti uplatňovanému nároku navrhovateľa. Úkon príprava a prevzatie právneho zastúpenia možno pritom považovať za nevyhnutný z hľadiska toho, aby sa právny zástupca vedľajšieho účastníka oboznámil s uplatňovaným nárokom v návrhu na začatie konania (jeho charakterom a právnym či skutkovým odôvodnením) a jeho prílohami (v prejednávanej príhode najmä so zmluvou, plnenie z ktorej navrhovateľ v tomto konaní uplatňuje, obchodnými podmienkami, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť, oznámením a zmluvou o postúpení pohľadávok s prílohami, pokusom o zmier). Čo sa týka druhého uplatňovaného úkonu - vyjadrenie k návrhu na začatie konania zo dňa 27. 6. 2012, je síce možné súhlasiť s názorom okresného súdu, že tento úkon vykazuje určité podobnosti s inými vyjadreniami vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, ktoré tento využíva aj v iných konaniach, v ktorých v pozícii vedľajšieho účastníka vystupuje, na druhej strane je však nutné poukázať na skutočnosť, že spôsob obrany vedľajšieho účastníka na strane odporkyne (v postavení spotrebiteľa) determinuje práve navrhovateľ podávaním formulárových žalôb na základe spotrebiteľských zmlúv s premlčanými nárokmi. Pokiaľ teda navrhovateľ opakovane vyvoláva spory na obdobnom skutkovom a právnom základe, nie je možné vytýkať právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka, keď v záujme efektívnej ochrany spotrebiteľa využije obdobné prostriedky ochrany, navyše ak uvedené prostriedky sa ukázali byť účinnými v iných obdobných konaniach. Uvedené konštatovanie je zdôraznené skutočnosťou, že v niektorých prípadoch je obrana už použitá v inom konaní, kde vedľajší účastník vystupoval, jedinou účinnou, a teda ak má vedľajší účastník záujem reálne ochranu spotrebiteľa dosiahnuť, nevyhnutne musí siahnúť k obrane, ktorú už v minulosti použil. Čo sa týka skutkovej a právnej náročnosti podania vedľajšieho účastníka, ktorým okrem iného vzniesol námietku premlčania, je potrebné uviesť, že vedľajší účastník na strane odporkyne v prvom rade právne posúdil zmluvu, na základe ktorej navrhovateľ svoj nárok vo veci samej uplatnil, z hľadiska, či sa jedná alebo nejedná o zmluvu spotrebiteľskú, následne dospel k záveru, že uvedená zmluva má formulárový charakter, ktorého obsah odporkyňa nemohla ovplyvniť. Ďalej svoju pozornosť zamerlal na zisťovanie, či sa na premlčanie nárokov z predmetnej zmluvy vzťahuje režim Obchodného alebo Občianskeho zákonníka. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 M Cdo/20/2009, následne dospel k záveru, že nárok navrhovateľa uplatnený dňa 13. 2. 2012 je v plnom rozsahu podľa § 107 Občianskeho zákonníka premlčaný. Podanie vedľajšieho účastníka teda obsahuje dostatočné právne posúdenie zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou, jej všeobecných podmienok, ako aj aplikáciu tohto právneho posúdenia na individuálne v tomto podaní určený skutkový stav, čo zároveň robí jeho podanie dostatočne individualizovaným. Skutočnosť, že účastník konania (prípadne vedľajší účastník) vystupuje v určitých typoch sporov opakovane (hromadne) teda nie je sama o sebe dôvodom, pre ktorý by neboli jeho trovy v takýchto konaniach vynaložené, účelné. Uvedené platí tým skôr, že pokiaľ vedľajší účastník vznáša v rámci svojho podania námietku premlčania, je vždy potrebné presne určiť okamih začiatku plynutia premlčacej doby, aplikáciou správneho zákonného ustanovenia určiť jej dĺžku (s poukazom na obsah záväzkového vzťahu), posúdiť (prípadnú) existenciu skutočností znamenajúcich pretrhnutie premlčania, kedy začína plynúť nová premlčacia doba, a až na základe týchto skutočností presne stanoviť okamih jej uplynutia. Uvedené posúdenie nie je možné uskutočniť bez potrebných znalostí z oblasti súkromného práva a rovnako nie je možné z týchto dôvodov generovať podania automatizovane tak, ako to uvádzal okresný súd.

Pokiaľ okresný súd ďalej dôvodil, že vedľajší účastník ako spotrebiteľské združenie musí byť zo svojej podstaty schopné samostatne poskytovať právnu pomoc v súdnych konaniach, s uvedeným sa stotožniť nemožno. Podľa článku 29 Ústavy SR sa totiž právo združovať sa zaručuje každému a výkon tohto práva je možné obmedziť len v prípadoch ustanovených zákonom, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné pre bezpečnosť štátu, na ochranu verejného poriadku, predchádzanie trestným činom alebo na ochranu práv a slobôd iných. Preto sa v občianskych združeniach (v výnimkou platiacou pre odborové organizácie podľa § 2 ods. 4 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov) môžu združovať akékoľvek subjekty práva, a to bez ohľadu na skutočnosť, či sú odborne spôsobilé vykonávať všetky činnosti, ktoré to ktoré občianske združenie vykonáva. Preto napríklad občianske združenie, ktorého účelom je ochrana práv spotrebiteľa, môže byť tvorené napríklad výlučne len laikmi z oblasti práva a svoju činnosť v rámci súdnych konaní nutne realizovať (ak chce ochranu spotrebiteľa v súdnom konaní efektívne zabezpečiť) prostredníctvom tretích splnomocnených osôb, napríklad prostredníctvom advokáta. A rovnako môže byť takéto združenie tvorené odborníkmi z oblastí ochrany spotrebiteľa pôsobiacimi napríklad v oblasti potravinárstva, skúšobníctva kvality výrobkov a pod., ktorá skutočnosť by rovnako neznamenala, že uvedené osoby dokážu spotrebiteľovi poskytnúť kvalifikovanú pomoc aj v súdnom konaní bez pomoci

právne kvalifikovanej osoby. Zo samotnej skutočnosti, že vedľajší účastník je podľa znenia svojich stanov založený za účelom ochrany spotrebiteľa, teda nemožno (tak ako to urobil okresný súd) ešte vyvodiť, že vedľajší účastník je sám o sebe spôsobilý kvalifikovanú pomoc spotrebiteľovi v rámci súdneho konania poskytnúť. Uvedené platí tým skôr, že v konaní nebolo preukázané, že by členmi vedľajšieho účastníka boli osoby, ktoré majú právnické vzdelanie.

Vedľajší účastník na strane odporkyne si spolu s vyjadrením k návrhu na začatie konania uplatnil trovy prvostupňového konania vo výške 309,12 EUR, pozostávajúce z odmeny za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava právneho zastúpenia v sume 121,17 EUR, vyjadrenie zo dňa 27. 6. 2012 v sume 121,17 EUR), z náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné v sume 15,26 EUR (2 x 7,63 EUR) a z DPH vo výške 51,52 EUR. Vedľajší účastník na bránenie práva odporkyne v konaní účelne vynaložil 2 úkony právnej služby, za ktoré mu vznikol nárok na odmenu v celkovej sume 242,34 EUR nasledovne: príprava a prevzatie zastúpenia v sume 121,17 EUR (§ 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z.; ďalej len „vyhláška“) a vyjadrenie zo dňa 27. 6. 2012 v sume 121,17 EUR (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky). Následne vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vzniklo právo na náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné za 2 úkony á 7,63 EUR, teda spolu 15,26 EUR. Nakoľko je právny zástupca vedľajšieho účastníka na strane odporkyne platiteľom dane podľa osobitného predpisu, podľa § 18 ods. 3 vyhlášky sa zvyšuje jeho odmena a náhrady o 20 %-nú daň z pridanej hodnoty, ktorú je advokát povinný platiť podľa osobitného predpisu, v prejednávacom prípade o sumu 51,52 EUR.

Celkovo teda vedľajší účastník na strane odporkyne v prvostupňovom konaní účelne vynaložil trovy vo výške 309,12 EUR. Na základe uvedeného odvolací súd napadnutý výrok uznesenia okresného súdu o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne podľa § 220 O. s. p. zmenil a navrhovateľa zaviazal nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 309,12 EUR, k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, a to v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odvolaním nenapadnuté výroky uznesenia okresného súdu o zrušení platobného rozkazu, zastavení konania, o vrátení časti zaplateného súdneho poplatku navrhovateľovi a o trovách konania účastníkov konania zostali nedotknuté (§ 206 ods. 2 O. s. p.).

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 a 2 O. s. p.. Navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný, preto napriek skutočnosti, že si náhradu trov odvolacieho konania uplatnil, na náhradu trov odvolacieho konania mu právo nevzniklo. O trovách odvolacieho konania odporkyne a vedľajšieho účastníka na jej strane, ktorí návrh na priznanie trov konania nepodali, odvolací súd nerozhodoval, nakoľko o trovách konania účastníkov (rozhoduje súd len na návrh (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.